

Щомісячні опитування підприємств України

Травень 2021 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 23
Департамент статистики та звітності

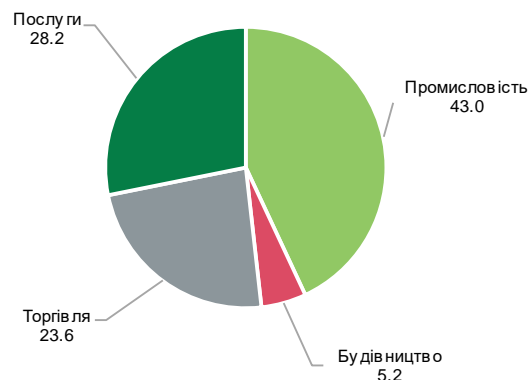
Головне

Поступове зняття жорстких карантинних обмежень обумовило незначне поліпшення оцінок бізнесу щодо результатів своєї діяльності. Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у травні зріс до 50.5 (у квітні – 46.9).

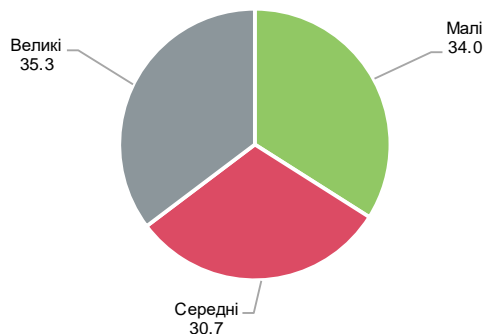
- Сприятлива зовнішня кон'юнктура, нові експортні замовлення, а також підвищення внутрішнього та зовнішнього попиту позитивно позначилися на очікуваннях підприємств промисловості та сфери послуг щодо їхньої діяльності, які прогнозували збільшення обсягів нових замовлень.
- Завдяки високому споживчому попиту підприємства торгівлі поліпшили очікування щодо результатів своєї діяльності і майже досягли нейтрального рівня.
- Через песимізм частини підприємств, що займаються будівництвом житлових і нежитлових приміщень, дифузійний індекс сектору будівництва спустився дещо нижче нейтрального рівня.
- Підприємства всіх секторів продовжують очікувати подорожчання власної продукції/послуг на тлі високих оцінок щодо подорожчання сировини, зростання закупівельних цін і цін постачальників.
- Оцінки щодо зайнятості залишаються стриманими. Підприємства всіх ВЕД, крім торгівлі, не очікують збільшення загальної чисельності працівників.

Паспорт вибірки

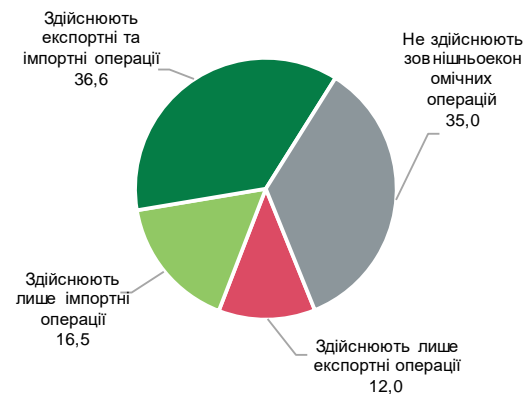
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

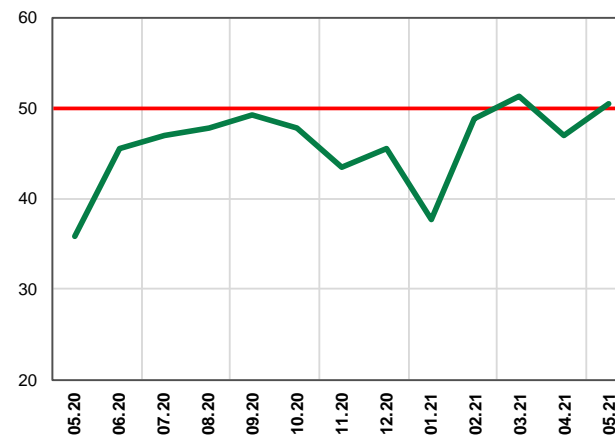
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 05 – 24 травня 2021 року
- Опитано всього: 309 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у травні порівняно з квітнем

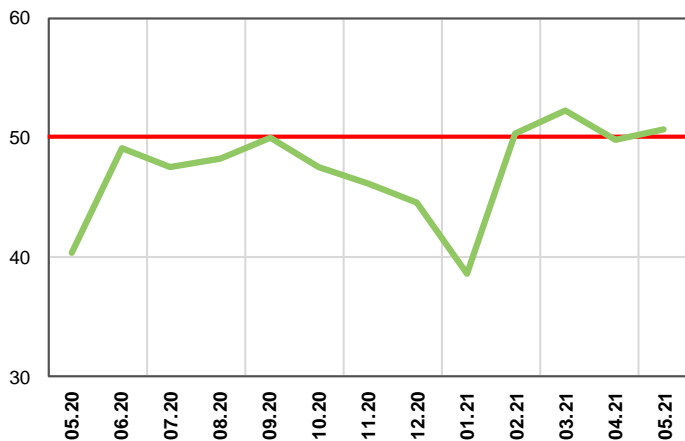
Сектор	Частка сектору у ВВП України (2019 рік), %	Дифузійний індекс		
		Квітень 2021	Травень 2021	Зміна до попереднього місяця
Промисловість	32.7	49.8	50.8	+1.0
Будівництво	4.7	51.5	49.4	-2.1
Торівля	22.0	48.9	49.9	+1.0
Послуги	40.7	43.0	50.7	+7.6
ЮДА (в цілому по Україні)	X	46.9	50.5	+3.5

Індекс очікування ділової активності

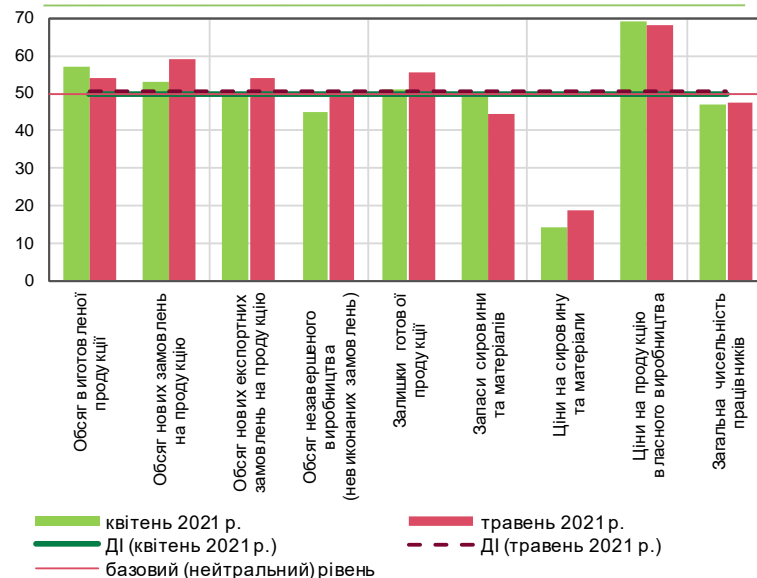

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

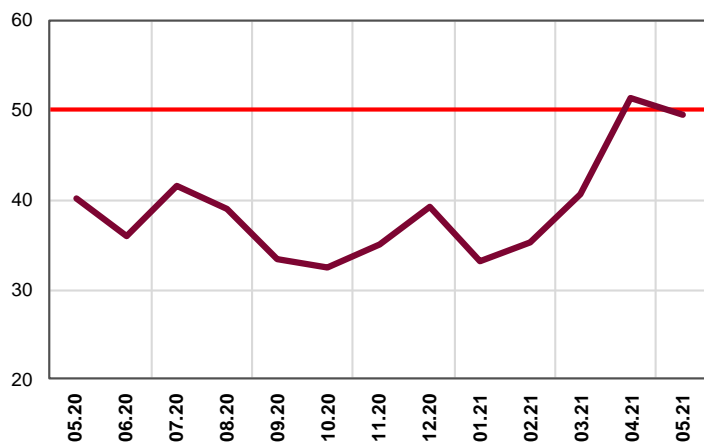
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

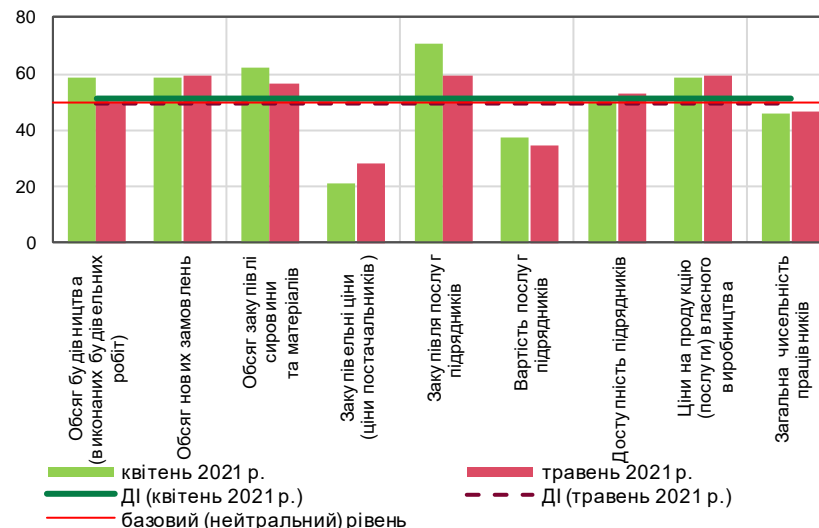
- Підприємства промисловості позитивно оцінювали економічні перспективи травня. **ДІ сектору зріс до 50.8** (у квітні – 49.8).
- Збереження високих оцінок щодо обсягу виготовленої продукції (ДІ – 54.1) супроводжувався суттєвим поліпшенням настроїв щодо **збільшення обсягів нових замовлень на продукцію, у тому числі обсягів нових експортних замовлень**: ДІ відповідно становлять 59.0 та 54.2 (у квітні відповідно – 53.2 та 50.0).
- Водночас респонденти і надалі мають високі очікування **щодо зростання цін** на сировину та матеріали, а також на власну продукцію: ДІ – 18.8 і 68.4 відповідно (у квітні – 14.1 та 69.0 відповідно). Також очікується **збільшення залишків готової продукції**: ДІ – 55.6 (у травні – 50.8).
- Зберігаються **песимістичні очікування щодо чисельності працівників**, зайнятих у секторі: ДІ – 47.4 (у квітні – 47.2).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

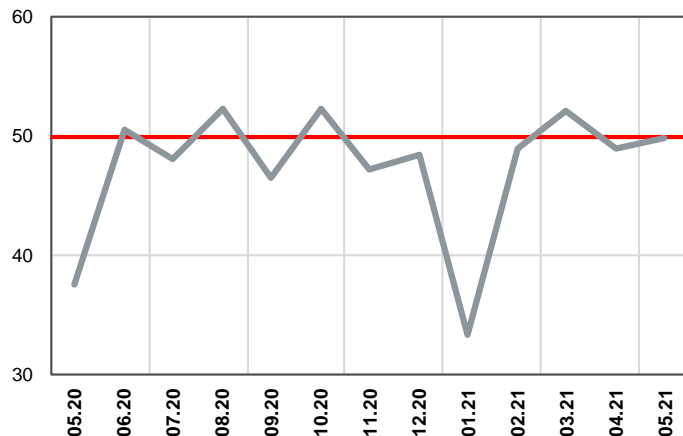
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

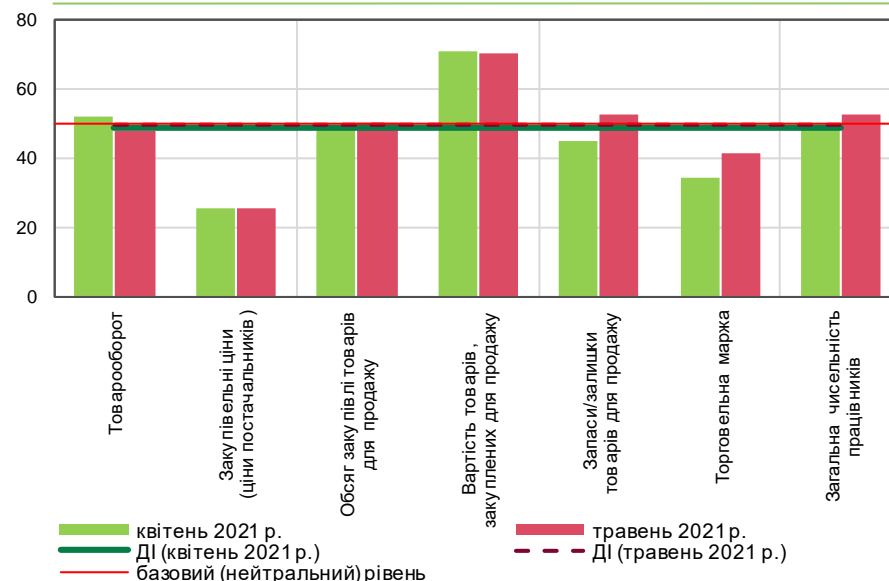
- Підприємства будівництва **погіршили очікування щодо результатів своєї діяльності: ДІ сектору спустився нижче рівноважного рівня – до 49.4** (у квітні – 51.5).
- **Залишаються високі очікування** щодо цін постачальників, вартості послуг підрядників, а також цін на власну продукцію (послуги): ДІ – 28.1, 34.4 і 59.4 відповідно (у квітні – 20.8, 37.5 і 58.3 відповідно).
- Респонденти все ще **песимістично налаштовані щодо чисельності працівників**, зайнятих у секторі: ДІ – 46.9 (у квітні – 45.8).
- Натомість підприємства сектора, як і в попередньому місяці, **оптимістично налаштовані** щодо обсягу нових замовлень, обсягу закупівлі сировини та матеріалів, послуг підрядників, а також доступності підрядників: ДІ – 59.4, 56.3, 59.4 і 53.1 відповідно (у квітні – 58.3, 62.5, 70.8 і 50.0 відповідно).
- Обсяг будівництва очікується на рівні попереднього місяця.

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

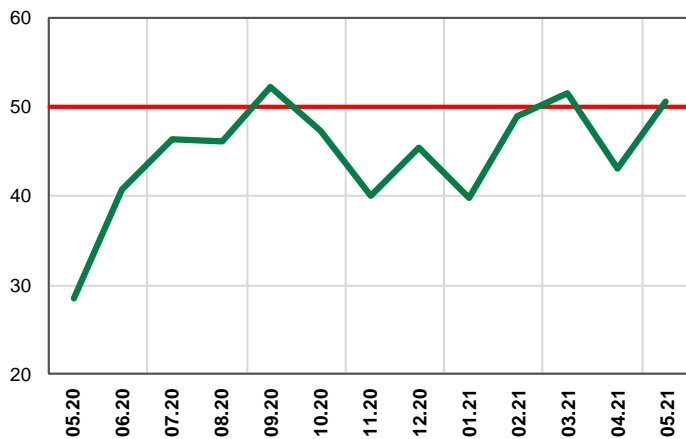
Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

- Очікування підприємств торгівлі щодо своєї економічної діяльності дещо поліпшилися порівняно з попереднім місяцем, і практично досягли нейтрального рівня: ДІ – 49.9 (у квітні – 48.9).
- Уперше після жовтня 2019 року, підприємства торгівлі **прогнозували незначне збільшення чисельності працівників: ДІ – 52.7 (у квітні – 50.0).**
- Очікувалося повільне **зростання обсягу закупівлі товарів для продажу на тлі високих оцінок щодо зростання вартості товарів, закуплених для продажу, та зниження товарообороту: ДІ – 50.7, 70.5 і 47.9 (у квітні – 49.3, 71.1 і 52.1).** Водночас підприємства сектору **песимістичні у своїх оцінках щодо розміру торговельної маржі: ДІ – 41.8 (у квітні – 34.5).**

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Очікування підприємств сфери послуг поліпшилися й перетнули нейтральний рівень. **ДІ сектору зріс до 50.7** (у квітні – 43.0).
- Суттєво поліпшилися оцінки щодо обсягу наданих послуг (ДІ – 52.9), обсягу нових замовлень на послуги (ДІ – 53.4) та обсягу послуг у процесі виконання (ДІ – 52.3). У квітні показники були значно нижчі – 43.9, 39.4 та 46.7 відповідно.
- Прогнозувалися високі закупівельні ціни (ціни постачальників): ДІ – 30.5 (у квітні – 26.7). Одночасно очікувалося зростання цін (тарифів) на власні послуги: ДІ – 55.2 (у квітні – 55.0).
- Підприємства сектора все ще **не очікують на збільшення загальної чисельності працівників**: ДІ – 48.9 (у квітні – 47.2).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у травні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	31	47	23
Обсяг нових замовлень на продукцію	38	41	20
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	25	58	17
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	10	78	12
Залишки готової продукції	17	56	28
Запаси сировини та матеріалів	15	59	26
Ціни на сировину та матеріали	64	35	2
Ціни на продукцію власного виробництва	39	59	2
Загальна чисельність працівників	8	80	13

Дані опитування підприємств будівництва у травні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	25	50	25
Обсяг нових замовлень	38	44	19
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	31	50	19
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	44	56	0
Закупівля послуг підрядників	31	56	13
Вартість послуг підрядників *	31	69	0
Доступність підрядників	13	81	6
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	19	81	0
Загальна чисельність працівників	13	69	19

Дані опитування підприємств торгівлі у травні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	29	38	33
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	52	45	3
Обсяг закупівлі товарів для продажу	29	44	27
Вартість товарів, закуплених для продажу	53	34	12
Запаси / залишки товарів для продажу*	19	56	25
Торговельна маржа	12	59	29
Загальна чисельність працівників	15	75	10

Дані опитування підприємств сфери послуг у травні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	29	48	23
Обсяг нових замовлень на послуги	31	45	24
Обсяг послуг у процесі виконання	23	59	18
Ціни (тарифи) на власні послуги	15	80	5
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	41	56	2
Загальна чисельність працівників	11	75	14

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІЮДА** – середньозважений показник відповідно до внеску секторів у ВВП України.

Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)